

So umetni grebeni v našem morju potrebni?

Za postavitev umetnega podvodnega grebena bi morali spremeniti zakonodajo

KRISTINA MENIH

Na podlagi zasebnih pobud bi se država lahko lotila postavitev poskusnega umetnega podvodnega grebena v slovenskem morju, vendar bi bilo treba za tak poseg dopolniti zakonodajo. Če bi (kakršnokoli) gradnjo na morju oziroma na vodi želel izvesti zasebnik, pa bi to po veljavni zakonodaji sprožilo celo goro vprašanj, je na kratko razložil pravne vidike možne postavitev umetnega podvodnega grebena **Dušan Pihler** z ministrstva za okolje in prostor.

Medtem ko je ideji zelo naklonjen profesor biokemije na Biotehniški fakulteti v Ljubljani **Tom Turk**, jo zadržki sprejema **Robert Turk** z Zavoda za varstvo narave v Piranu, saj meni, da bi se morali najprej vprašati o razlogih zmanjševanja morske populacije, raziskovalec **Jani Forte** z Morske biološke postaje pa pravi, da je naravo najbolj pametno pustiti pri miru, da sama uravnava svoj tok.

Da bi se še pred dokončno odločitvijo o postavitvi pilotskega umetnega podvodnega grebena poenotili stroka in znanost, so se dogovorili za ustanovitev posebne strokovne skupine ali konzorcija, ki bo pripravil vse potrebno gradivo in ga predložil ministrstvu

za okolje in prostor. Zamisel o postavitvi umetnega podvodnega grebena, ki bi ohranjal raznolikost in število podvodnih morskih organizmov v sicer dokaj revnem slovenskem morju, je že pred več kot petnajstimi leti javnosti prvič predstavil znani potapljač in gojitelj brancinov in školjk klapavik **Ugo Fonda** iz Pirana, obudil pa jo je na okrogli mizi ob letošnji Internautici v Portorožu.

Dno slovenskega morja je plitvo in ravno, kar ni najbolj ugodno za življenje podvodnih organizmov. Če si v morju poleg ohranitve rastlinskih in živalskih vrst želimo še večje biološke raznolikosti in številnejše populacije, je bilo slišati, bi v ta namen potrebovali umetne podvodne grebene. Te poznajo marsikje po svetu, postavljajo pa jih iz najrazličnejših materialov. Umetni grebeni na Floridi so narejeni kar iz odslužerih vojaških tankov, drugod se ogrevajo za lesene konstrukcije, spet drugje pa v vodo postavijo odslužene pnevmatike in celo ogrodja starih ladij. Fonda se ogreva za betonsko konstrukcijo, ki najbolj spominja na naravni kamnit greben.

Betonski greben velikosti 5,5 krat 3,5 krat 3,2 metra bi bil sestavljen iz manjših plošč, ki bi tvorile večnadstropni razgiban blok. Ta bi omogočal številne kotičke, skrivališča in črstišča, sama konstrukcija pa je zasnovana tako, da ne bi motila pretoka morske vode, ki živiju prinaša hrano in kisik. Celoten projekt predvideva petindvajset do tri-

Bodo v Piranskem zalivu postavili umetne grebene? (Boris Vugrinec)

deset modulov, ki bi skupaj sestavljali optimalen podvodni sistem umetnih grebenov, postavili pa bi jih v Piranskem zalivu med dvema obstoječima cevovodoma, ki odvajata prečiščene odplake na odprto morje, zato ne bi posegali v neokrnjeni del morja.

Grebni bi, oddaljeni od mestne gneče, ležali zunaj plovnih poti in bi bili hkrati dovolj blizu za nadzor in

vzdrževanje, poudarja avtor ideje. Za postavitev enega modula bi bilo treba po grobih ocenah vložiti okoli dvajset tisoč evrov, za celotni projekt pa okoli pol milijona evrov. S postavitvijo umet-

nega podvodnega grebena ne bi povečali le biološke raznolikosti, ampak bi z možnostjo potapljanja in fotosafarija tudi obogatili turistično ponudbo, je sklenil Fonda.

89,4-101,8
RADIO roglja
www.radio-roglja.si

štajerski val
vedno in povsod